# Initiatiefvoorstel aan de gemeenteraad

| | |
|---|---|
| Raadsvergadering: | 24-06-2024 |
| Commissie: | 10-06-2024 |
| Agendapunt: | 7. |
| Onderwerp: | Beperkte zondagsopenstelling supermarkten Heerde |
| Indieners: | Peter Oosterhof (VVD), Dianneke Landman (D66/GL) en Siebren Buist (PvdA) |
| Portefeuille: | - |
| Programma: | Ruimte - economie |

**De raad besluit om:**
1. vast te stellen de verordening tot wijziging van de Verordening Winkeltijden gemeente Heerde (1e wijziging).
2. het college te verzoeken om over de (voorwaarden van de) 'beperkte zondagsopenstelling voor supermarkten in Heerde' te communiceren met de ondernemers en inwoners.
3. het college te verzoeken de 'beperkte zondagsopenstelling voor supermarkten in Heerde' na één jaar, in nauwe samenspraak met de initiatiefnemers van dit voorstel, te evalueren en deze te delen met de raad.

**Inleiding**
Het huidige beleid in de gemeente Heerde staat geen zondagsopenstelling van winkels toe. De fracties van de VVD, D66/GL en PvdA hebben het initiatief genomen om het onderwerp zondagsopenstelling en de eventuele heroverwering van het bestaande beleid te agenderen voor raadscommissie van 12 februari.

Na bespreking in de commissievergadering hebben de fracties aangekondigd een initiatiefvoorstel in te dienen om een beperkte zondagsopenstelling voor supermarkten mogelijk te maken. Dit voorstel ligt nu voor. Expliciet wordt voorgesteld om ***zondagsopenstelling mogelijk te maken voor supermarkten in het dorp Heerde (postcode 8181) tussen 12.00 uur en 18.00 uur***.

Het al dan niet toestaan van zondagsopenstelling is geregeld in de 'Verordening winkeltijden gemeente Heerde 1996'. In de bestaande verordening is geen vrijstelling opgenomen die zondagsopenstelling mogelijk maakt. Voorgesteld wordt daarom om in artikel 9 (zie bijlage 2) een vrijstelling op te nemen en daarmee de beperkte zondagsopenstelling voor supermarkten (zoals hierboven verwoord) mogelijk te maken.

**Beoogd doel**
Het mogelijk maken van een beperkte zondagsopenstelling voor supermarkten in het dorp Heerde, ten einde meer flexibiliteit en keuzevrijheid te bieden aan de ondernemers en consumenten.

**Bevoegdheid / Juridisch kader**
*Winkeltijdenwet*
In artikel 2 van de winkeltijdenwet is een verbod op openstelling van winkels op zondag geregeld. Artikel 3 van diezelfde wet regelt dat de gemeenteraad bij verordening vrijstelling kan verlenen van het verbod zoals verwoord in artikel 2.

*Verordening winkeltijden gemeente Heerde 1996*
In de huidige verordening is geen vrijstelling voor de zondag geregeld. Voorgesteld wordt om de verordening te wijzigen en daarmee de beperkte zondagsopenstelling mogelijk te maken.

**Eerdere besluitvorming en kaders**
- De raad heeft in 1996 de verordening winkeltijden gemeente Heerde vastgesteld
- In de raadscommissie van 12 februari 2024 is op initiatief van de initiatiefnemende fracties eventuele heroverweging van het bestaande beleid besproken.

**Argumenten**
*1. Uit de enquête blijkt dat er (bij ondernemers) behoefte is aan een beperkte zondagsopenstelling voor supermarkten.*
In 2023 hebben de fracties van de VVD, D66/GL en PvdA een enquête gehouden onder winkeliers over de zondagsopenstelling. De resultaten van de enquête laten zien dat een meerderheid van zowel inwoners als winkeliers voorstander is van keuzevrijheid aangaande zondagsopenstelling. Als

zij de keuzevrijheid hebben, kiezen 5 van de 6 supermarkten ervoor om hun deuren daadwerkelijk te openen.

*2. De zondagsopenstelling draagt bij aan onze economie.*
De zondagsopenstelling betekent een stimulans voor onze economie en werkgelegenheid. De zondag is voor een aanzienlijke groep consumenten een belangrijke winkeldag. Door winkels te openen, kunnen ondernemers hun inzet verhogen en bijdragen aan de economische groei van Heerde.

En in samenhang daarmee wordt ook de concurrentiepositie door de zondagsopenstelling verbeterd. In veel omliggende gemeenten is een zondagsopenstelling al mogelijk. Als Heerde achterblijft, worden de boodschappen door consumenten op de zondag gedaan in naburige gemeenten. Dat is nadelig voor de lokale economie.

Daarnaast is Heerde een gemeente waarin we veel waarde hechten aan recreatie en toerisme. Een beperkte zondagsopenstelling zal de toeristische aantrekkingskracht van onze gemeente versterken.

*3. Het draagt bij aan de vrijheid en flexibiliteit voor inwoners en van werknemers.*
We zijn er samen verantwoordelijk voor om op te komen voor ieders vrijheid. Een zondagsopenstelling voor supermarkten vergroot die vrijheid en flexibiliteit voor inwoners. Zij kunnen boodschappen doen op de dag die hen het beste uitkomt. En ook voor werknemers wordt de flexibiliteit vergroot. Voor veel mensen geldt dat flexibele werktijden waardevol zijn (zeker ook voor jongeren). De zondagsopenstelling vergroot de keuzemogelijkheden wat dat betreft.

*4. Het zorgt voor meer dynamiek in ons dorp.*
De geplande herinrichting/ontwikkeling van het centrum van Heerde zal de dynamiek van de gemeente aanzienlijk versterken. De invoering van een beperkte zondagsopenstelling voor supermarkten sluit hier goed bij aan, omdat de herinrichting naar verwachting extra horecagelegenheid zal bieden. Invoering van de beperkte koopzondag in combinatie met uitbreiding van horecagelegenheid zal de aantrekkelijkheid van het centrum van het dorp Heerde vergroten voor zowel inwoners als andere bezoekers.

**Kanttekeningen**
*1. Het betreft een beperkte zondagsopenstelling voor supermarkten in het dorp Heerde.*
Onder andere op basis van de enquête resultaten is ervoor gekozen om voor te stellen de zondagsopenstelling beperkt mogelijk te maken; enkel voor supermarkten in het dorp Heerde tussen 12.00 uur en 18.00 uur. Voor andere winkeliers en supermarkten in andere dorpen geldt deze mogelijkheid niet. Dat is een bewuste keuze geweest. De fracties hebben daarbij rekening willen houden met de traditionele behoeften en voorkeuren. Met deze in tijd en omvang gelimiteerde zondagsopenstelling wordt bijvoorbeeld de kerkgang op zondagochtend niet verstoord.

*2. Impact van de zondagsopenstelling voor sommige kleine winkeliers.*
Sommige kleine winkeliers hebben moeite om te concurreren met supermarkten. Aldus ook moeite met uitgebreide openingstijden van supermarkten. Zij worden echter nu al geconfronteerd met de reeds bestaande trend van consumenten uit Heerde die op zondag naar supermarkten in Epe uitwijken. Kortom, de impact zal meevallen. Niettemin kunnen kleine winkeliers ook profiteren van de zondagsopening van supermarkten. Sommige consumenten verkiezen persoonlijke service en het lokale karakter van kleine winkels, wat kan resulteren in versterking van klantenloyaliteit. Kortom,

de impact van de zondagsopening van supermarkten op sommige kleine winkeliers is complex en kan zowel positief als negatief uitvallen[1].

**Geld**
Er zijn geen financiële consequenties verbonden aan dit voorstel.

**Communicatie**
De gewijzigde verordening wordt op de gebruikelijke wijze gepubliceerd in de Staatscourant.

Daarnaast wordt het college verzocht om de gewijzigd voorwaarden/regels rondom de zondagsopenstelling te communiceren met de ondernemers en inwoners (bijv. via de Schaapskooi en de eigen kanalen), zodat voor eenieder duidelijk is op welke wijze de zondagsopenstelling vorm krijgt.

**Uitvoering**
De zondagsopenstelling (vrijstelling) is – wanneer daartoe wordt besloten - kracht met ingang van 1 augustus 2024. Vanaf dat moment mogen de supermarkten in het dorp Heerde (postcode 8181) open zijn op zondagen tussen 12.00 uur en 18.00 uur.

Voorgesteld wordt om deze vorm van de zondagsopenstelling voor supermarkten na één jaar te evalueren. Voorgesteld wordt om het college te verzoeken deze evaluatie in nauwe samenspraak met de initiatiefnemers op te pakken. In deze evaluatie worden de geluiden van de ondernemers (ook uit de andere dorpen) meegenomen, maar ook wordt expliciet aandacht besteed aan de Verordening winkeltijden. De fracties kunnen zich namelijk voorstellen dat ook andere wijzigingen van de verordening nodig of wenselijk blijken. Gedacht kan worden aan actualisering en technische wijzigingen van een aantal artikelen, maar ook aan mogelijke beleidsinhoudelijke wijzigingen.

**Advies commissie(s)**
[Dit wordt ingevuld nadat het advies is behandeld in de commissievergadering].

Heerde, 23 april 2024

Namens de fracties van de VVD, D66/GL en PvdA,

Peter Oosterhof
Dianneke Landman
Siebren Buist

**Bijlagen:**
1. Raadsbesluit beperkte zondagsopenstelling supermarkten Heerde
2. Verordening tot wijziging van de Verordening Winkeltijden gemeente Heerde (1e wijziging)
3. Reactie college

[1] Er is wetenschappelijk onderzoek gedaan naar de effecten van zondagsopening van supermarkten op kleine winkeliers. Verschillende studies hebben geprobeerd de impact van zondagsopening op de concurrentiepositie van kleine winkels te analyseren. De resultaten onderschrijven de stelling dat de impact positief en negatief kan uitvallen, en dat bij een beperkte opening er een beperkte impact zal zijn.